

С Т А Н О В И Щ Е

От: Проф. д-р Роберт Димитровски

Университет за управление на знанието, Скопие, Северна Македонија

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление (индустрия) в СА „Димитър А. Ценов“ – Свищов

Автор на дисертационния труд: М-р Гордана Васе Стойменович

Научен ръководител: Проф. д-р Любчо Минчев Варамезов

Тема на дисертационния труд: „Използване на Lean инструменти

в компаниите от автомобилната индустрия
на Република Сърбия“

Основание: Заповед на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов №493 от 06.07.2020 г. и Решение на Научното жури, взето на Първо заседание, проведено на 17.07.2020 г.

I. Общо представяне на дисертационния труд

1. Предмет на изследване

Предмет на дисертационния труд е обосноваването и целесъобразността на подобряването на производството чрез прилагането на традиционни методи в светлината на създаване на нови бизнес условия, основани на Lean производствени системи.

2. Обем

Дисертационният труд се състои от: увод, три глави, заключение, списък с използвана литература и приложения (3 бр.). Неговият обем е от 173 страници, от които титулна страница, съдържание, списък на фигурите и списък на таблиците – общо 5 стр., увод – 6 стр., основен текст – 151 стр., заключение – 3 стр., използвани източници – 8 стр. В дисертационния труд са включени таблици – 21 бр. и фигури – 29 бр.

3. Структура

Дисертационният труд се състои от увод, глава Първа „Lean производството в производствената система”, глава Втора „Инструменти за подобряване на Lean производството”, глава Трета „Опитът на автомобилните компании в Сърбия при прилагането на Lean инструменти за подобряване на производствената програма”, заключение, използвани източници и приложения.

4. Литература

Списъкът на използваната литература е съставен от общо 91 бр. източници – на кирилица и латиница, както и 10 бр. електронни източници.

5. Приложения

Към дисертационния труд са включени 3 броя приложения:

- ✓ Анкета за изследване на Lean опита на автомобилните фирми в Сърбия;
- ✓ Символи за картографиране на стойността на потока;
- ✓ Пример за карта за стойността на потока.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

1. Преценка на актуалността и разработеността на изследвания в дисертацията научен проблем

В съвременните бизнес условия клиентите поставят все повече акцент върху качеството, функционалността, сроковете за доставка и цените на продуктите. Глобалната конкуренция и нарастващото търсене на пазара подтикват компаниите да се насочат към прилагането на ефективни инструменти за управление на производството, за да поддържат и подобряват своята конкурентоспособност. Адаптирането към пазарните условия е основно изискване за оценката и е необходимо за осъществяването непрекъснат преглед и прилагане на методите и ресурсите за управление на производствените процеси. Мениджърите трябва да адаптират мултидисциплинарни знания и опит, за да подкрепят конкурентните предимства на компаниите. Вече не е достатъчно да бъдем просто конкурентоспособни, необходимо е да бъдем част от най-успешната верига от събития. По-добрата среда мотивира компаниите да работят неуморно за подобряване на корпоративните и оперативните си резултати, за намаляване на разходите и оптимизиране на производството и бизнеса. За управление на производството, като стройна концепция, Lean концепцията е отражение на тенденцията за преодоляване на всички форми на загуби от изчерпани производствени ресурси.

2. Мнение относно език, обем и инструментариум на дисертационния труд

Езикът, на който е написана дисертацията, е разбираем и последователен на ниво дисертационен труд. Обхватът, структурата и инструментариумът са подходящи за темата и проблема на изследването. Докторантът се е справил много добре, можем да видим, че целта и задачите са успешно постигнати.

3. Мнение относено точност и пълно отразяване на дисертационния труд в автореферата

Авторефератът напълно съответства на съдържанието на дисертационния труд и отразява неговото разработване от самото начало (идея) до заключението. Изследването и изводите са презентирани коректно, с подходящ ракурс за представяне на авторската позиция.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

1. Наличие на нови научни идеи и резултати с мнение за тяхната значимост

Дисертационният труд има солиден и широкообхватен теоретичен дизайн, включващ общ вид и структуриране на съдържанието, разработване на тематиката и приложение на изследователските методи. Научният принос на този труд може да се види в практическата му приложимост в областта на икономиката в Република Сърбия и в частност – в специфична икономическа дейност: автомобилната индустрия.

Основните научни и научно-приложни приноси на проведеното дисертационно изследване са:

- Изведени са основните характеристики, принципи, инструменти и предимства на Lean производството;

- Направено е всеобхватно и задълбочено изследване на развитието на световната автомобилна индустрия и в частност, на автомобилната индустрия на Република Сърбия;

- Разработен е от автора методически инструментариум, въз основа на който е изследван опитът от прилагането на Lean инструментите в компаниите от автомобилната индустрия на Република Сърбия.

- Изследван е практическият опит на сръбските автомобилни компании в прилагането на системите 5S и TPM.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Какъв е подходът и доколко значим е интересът към прилагането на резултатите от дисертационния труд и препоръките от изследванията в автомобилната индустрия в Република Сърбия? Какви са очакваните възможни резултати от прилагането на подхода?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Считам, че дисертационният труд се характеризира с оригиналност, актуалност, самостоятелност, теоретична и методична стабилност. С пълна убеденост давам категорично **положителна оценка** на дисертационната работа на тема **„Използване на Lean инструменти в компаниите от автомобилната индустрия на Република Сърбия“**. Докторант **Гордана Васе Стойменович** отговаря на всички процедурни изисквания (ЗРАСРБ и ППЗРАС в СА „Д. А. Ценов” – Свищов) относно ОНС „доктор”. **Препоръчвам на Научното жури, назначено със Заповед на Ректора на СА №493 от 06.07.2020 г., да присъди образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Икономика и управление (индустрия)”, професионално направление 3.8 Икономика, Докторска програма „Икономика и управление (индустрия)”, на Гордана Васе Стойменович.**

Дата: 19.07.2020 г.

Изготвил Становището:

/Проф. д-р Роберт Димитровски/